

100+1 poviedok na večery a noci

*Starodávne rozprávky
(najkratšie)*

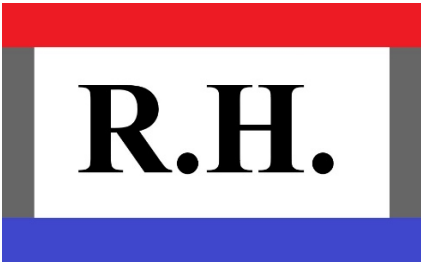

R.H.

Andrew Lang
Róbert Hodoši

I.

II.

PDF

ISBN 978-80-570-5122-0

EAN 9788057051220

EPUB

ISBN 978-80-570-5123-7

EAN 9788057051237

MOBI

ISBN 978-80-570-5124-4

EAN 9788057051244

III.

Názov: 100+1 poviedok na večery a noci

**Podtitul: Starodávne rozprávky,
najkratšie**

Séria: Poviedky na večery a noci #1/7

**ANDREW LANG
RÓBERT HODOŠI**

IV.

****citát****

„Chcete mať inteligentné deti? Čítajte im rozprávky. Chcete mať ešte inteligentnejšie deti? Čítajte im ešte viacej rozprávok.“ (Albert Einstein)

TIRÁŽ

Titul: 100+1 poviedok na večery a noci

Podnadpis: Starodávne rozprávky, najkratšie

Séria: Poviedky na večery a noci #1/7

Autori: Andrew Lang, Róbert Hodoši, +ďalší

Editoval a zozbieral: Andrew Lang

Roky pôvodného vydania poviedok: 1889-1910

Výber zostavil, preložil a spracoval: Róbert Hodoši

Jazyková úprava: Róbert Hodoši

Vydal: Robert Hodosi (*1975), Lovce, SK

1. slovenské vydanie eKnihy: 2023

Počet strán: 391

Počet slov: 103 tisíc

Obrázok na obálke: pixabay.com, Willgard Krause

Spracovanie obálky: Lydia Hlozakova

Copyright © Robert Hodosi (*1975), 2023, SK

V.

**Kto? Komu?*

---

*Pre všetkých, ktorí chcú poznať minulosť, vyznať sa
v súčasnosti a vedieť, čo ich čaká v budúcnosti vo svete
fantázie a predstavivosti. RH*

VI.

ANOTÁCIA

Kniha 100+1 poviedok na večery a noci je prvou zo série 7 kníh, ktoré spolu obsahujú 400 mystických poviedok. V tejto sérii sú najkratšie z nich, ich dĺžka je 1 až 4 strany (310 až 1310 slov). Všetky sú zoradené od kratších po dlhšie. Najznámejšie z nich sú = 1*/ Princezná na hrášku, 45*/ Tri medvede, 46*/ Príbeh deda Mráza, 58*/ Červená čiapka, a ďalšie.

Kniha obsahuje najkrajšie poviedky a rozprávky z celého sveta, ktoré boli známe pred rokom 1910. Zozbieral ich Andrew Lang, ktorý je v Spojenom kráľovstve známy ako na Slovensku Pavol Dobšinský. Ako to napovedá už názov knihy, poviedky sú vhodné na večerné čítanie, pričom slovná zásoba je vhodná pre 10 až 11-ročných čitateľov. Pôvodne boli publikované v angličtine v 12 knihách, ktoré sú známe pod názvom The Coloured Fairy Books (Farebné rozprávkové knihy). Tieto poviedky vás zavedú nielen do sveta zvierat, kráľov a princezien, ale predstavia vám aj rôzne príbehy ľudí z minulosti. Príbehy vás poučia a pobavia o drakoch, bosorkách a troloch. Toto dielo zostavil, preložil a spracoval Róbert Hodoši.

OBSAH

I.

II.

III.

Názov: 100+1 poviedok na večery a noci

Podtitul: Starodávne rozprávky, najkratšie

Séria: Poviedky na večery a noci #1/7

ANDREW LANG

RÓBERT HODOŠI

IV.

citát

TIRÁŽ

V.

**Kto? Komu?*

VI.

ANOTÁCIA

OBSAH

1*/ Princezná na hrášku

2*/ Dve žaby

3*/ Nerozumný tkáč

4*/ Traja zruční bratia

5*/ Škriatok poník a Halloween

6*/ Šesť hlupákov

7*/ Kozie uši cisára Trójana

8*/ Vrana

9*/ Chlapec a vlky

10*/ Majster a žiak

11*/ Čarovný nôž
12*/ Bystrý tkáč
13*/ Košeľový golier
14*/ Jorinda a Joringel
15*/ Krab a opica
16*/ Šťastena a drevorubač
17*/ Priateľstvo medzi mačkou a myšou
18*/ Žaby a diamanty
19*/ Pes a vrabec
20*/ Princezná v podzemí
21*/ Kráľ, ktorý chcel vidieť raj
22*/ Kráľovná kávy
23*/ Pes Šipajtaru
24*/ Vreteno, člnok a ihlica
25*/ Oriškové dieťa
26*/ Nezbedný francúzsky škriatok
27*/ Úžasný hudobník
28*/ Šakal a studnička
29*/ Potkania dcéra a jej manžel
30*/ Prešibaný zajac
31*/ Kamenár
32*/ Dvanásť poľovníkov
33*/ Dobrodružstvá mladšieho šakalovho syna
34*/ Zlatníkovo bohatstvo (PRE 12R+)
35*/ Kráľ, ktorý chcel krásnu manželku (PRE 12R+)
36*/ Potrestanie zlomyseľného mývala Tanukiho
37*/ Pán Lazar a draky
38*/ Oceľový prút

39*/ Slniečny hrdina
40*/ Obri a pastier
41*/ Dieťa Slnka
42*/ V Krajine duší
43*/ Krajina, kde sa nezomiera
44*/ Príbeh o bankárovi a farmárovi
45*/ Tri medvede
46*/ Príbeh deda Mráza
47*/ Čarovná kanvica
48*/ Čarodejný mrož
49*/ Útek mačiek
50*/ Hádanka
51*/ Veselé manželky
52*/ Rumcajs Rumpel
35*/ Kráľ a cap
54*/ Obchodník a škriatok
55*/ Matka Perinbaba
56*/ Snehulienka a Ohnivák
57*/ Príbeh bystrého krajčira
58*/ Červená čiapočka
59*/ Traja bratia
60*/ Malý šedivý muž
61*/ Príbeh šijacej ihly
62*/ Mládenec s otvorenými očami
63*/ Drak a jeho babka
64*/ Opica, korytnačka a medúza
65*/ Vezírovo poďakovanie
66*/ Pouliční muzikanti

67*/ Snehová vločka
68*/ Niečo som sa naučil
69*/ Ryba vo vzduchu a zajac vo vode
70*/ Stratený raj
71*/ Malá Zlatá čiapočka
72*/ Palác na Sklenenej hore
73*/ Šakal, holubica a panter
74*/ Oklamany drak
75*/ Žaba a tri čarodejky
76*/ Vojna medzi vlkom a líškou
77*/ Chalupár a jeho mačka
78*/ Tri hadie listy
79*/ Dievča s drevenou helmou
80*/ Chlpatý muž
81*/ Sedemhlavý had
82*/ Don Giovanni de la Fortuna
83*/ Čarovná labuť
84*/ Motikatiko
85*/ Rapuncelka
86*/ Domček v lese
87*/ Hráč na lutnu
88*/ Osud korytnačky
89*/ Skrotenie niektorých divých zvierat
90*/ Bystrá Mária
91*/ Vrabec s rozrezaným jazykom
92*/ Dvaja vo vreci
93*/ Sova a orol
94*/ Jano a draky

95*/ Smejúce oko, plačúce oko, a krívajúca líška

96*/ Zázračné dary

97*/ Pastierka a soľ

98*/ Nebezpečný mýval Tanuki

99*/ Lietajúci kufor

100*/ Závistlivý sused

100+1*/ Alexandrov vojenský kôň

KONIEC

Poznámky...

1*/ Princezná na hrášku

Andrew Lang (ändrú läng)
1. diel zo 400, počet slov 310

Kedysi dávno žil raz jeden princ, ktorý sa chcel zosobášiť s princeznou, ale musela to byť skutočná princezná. Tak cestoval po svete, aby takú našiel. Našiel mnoho princezien, ale nevedel, ako má rozlíšiť, či sú to skutočné princezné. U každej z nich našiel nejakú chybu. Na každej z nich mu niečo vadilo, čo dokazovalo, že ešte nenašiel skutočnú princeznú. Tak sa vrátil domov vo veľmi zlej nálade, lebo naozaj chcel za manželku len skutočnú princeznú. Jedného dňa v noci bola veľká búrka. Blýskalo sa a hrmelo. Padal taký hustý dážď, že bolo vidno iba na malú vzdialenosť. Bolo to priam desivé počasie. Zrazu začuli, ako niekto klope na bránu paláca. Starý kráľ išiel otvoriť.

Za bránou stála princezná. Od dažďa bola celá do nitky premoknutá. Búrka ju celú zmáčala až na kosť. Voda jej tiekla po vlasoch a šatách až do topánok, a odtiaľ von. Ako tam stála, povedala, že je skutočná princezná.

„Nuž, to čoskoro zistíme!“ pomyslela si stará kráľovná, ale nepovedala nič. Vošla do spálne. Dala dole posteľné plachty. Potom dala na spodok postele malý hrášok. Naň položila dvadsať matracov a na vrch dvadsať prešívajúcich páperových prikrývok. Toto bola posteľ, v ktorej mala princezná spať.

Nasledujúce ráno sa jej spýtali, ako sa jej spalo.

„Ó, veľmi zle!“ povedala princezná. „Sotva sa mi podarilo oči zavrieť počas celej noci! Som si istá, že niečo tvrdé bolo v posteli. Vôbec som nemohla zaspáť. Moje telo je samá modrina. Bola to strašná noc!“

Teraz už vedeli, že ona je skutočnou princeznou, pretože cítila hrášok cez dvadsať matracov a dvadsať prešívajúcich páperových prikrývok.

Nikto iný nemohol byť taký citlivý, len skutočná princezná.

Tak sa s ňou princ zosobášil. Už vedel, že získal skutočnú princeznú. Hrášok uložili do Kráľovského múzea. A ak ho nikto neukradol, tam leží až doteraz. A toto je skutočný príbeh.

Konec

2*/ Dve žaby

Andrew Lang (ändrú läng)

2. diel zo 400

japonská poviedka, počet slov 490

Kedysi dávno žili v Japonsku dve žaby. Jedna z nich si vytvorila svoj domov v priekope na morskom pobreží blízko mesta Osaka. Zatiaľ čo druhá bývala v čistom potoku, ktorý tiekol cez mesto Kjóta. Keďže žili v takej veľkej vzdialenosti od seba, nikdy o sebe ani len nepočuli. Avšak zrazu sa obidve rozhodli, že sa pôjdu pozrieť do sveta. Žaba, ktorá žila v Kjóte, chcela navštíviť Osaku, a žaba, ktorá žila v Osake, chcela navštíviť Kjóta, kde bol palác veľkého Mikada.

Jedného krásneho rána na jar sa teda obe vydali na cestu. Jedna išla z Kjóta do Osaky a druhá z Osaky do Kjóta. Cesta bola únavnejšia, než očakávali. O cestovaní veľa toho nevedeli. Medzi oboma mestami bola veľká hora, ktorú museli zdolať. Trvalo im to dlhý čas. Museli urobiť veľa skokov, pokým sa dostali na jej vrchol. Napokon sa im to podarilo. Aké len veľké bolo ich prekvapenie, keď na jej vrchu obe z nich našli pred sebou ďalšiu žabu. Chvíľu na seba bez slova pozerali. Potom sa začali medzi sebou rozprávať. Vysvetľovali si dôvody, že prečo sa stretli tak ďaleko od svojich domovov. Veľmi ich potešilo, že obidve mali rovnaké želanie. Obe sa chceli dozvedieť viacej o svojej rodnej krajine. Keďže nemali dôvod na to, aby sa ponáhľali, natiahli sa na tomto chladnom, vlhkom mieste. Dohodli sa, že predtým ako obe pôjdu ďalej svojou cestou, si dobre odpočinú.

„Koľká škoda, že nie sme väčšie,“ povedala žaba z Osaky. „Pretože vtedy by sme mohli vidieť odtiaľto obe naše mestá a vedeli by sme povedať, či sa oplatí ísť ďalej.“

„Ó, to sa dá ľahko zariadiť,“ odpovedala žaba z Kjóta. „Stačí, keď sa postavíme na zadné nohy a budeme sa držať jedna druhej. Potom sa môžeme pozrieť na to mesto, do ktorého cestujeme.“

Táto myšlienka tak potešila žabu z Osaky, že sa hneď postavila na zadné nohy a svoje predné labky položila na plecيا svojej priateľky, ktorá sa tiež postavila. Obidve stáli. Naťahovali sa do výšky, koľko sa len dalo, a pevne sa navzájom držali, aby nespadli. Žaba z Kjóta otočila svoj nos smerom k Osake, a žaba z Osaky otočila svoj nos smerom ku Kjótu. Ale hlúpe žaby zabudli, že keď stáli, svoje oči mali vzadu na svojich hlavách. A hoci ich nosy smerovali na miesta, kam chceli ísť, ich oči sa pozerali tam, odkiaľ prišli.

„Pre pána kráľa!“ zvolala žaba z Osaky. „Kjóto vyzerá presne ako Osaka. Vôbec sa neoplatí ísť na takú dlhú cestu. Radšej sa vrátim domov.“

A žaba z Kjóta povedala: „Keby som len bola vedela, že Osaka je len kópiou Kjóta, nikdy by som sa nebola podujala na túto dlhú cestu,“ a ako hovorila, dala dolu svoje labky z priateľkiných pliec a obe dopadli do trávy. Zdvorilo sa jedna druhej pozdravili a vybrali sa naspäť do svojich domovov. Potom celé svoje životy verili, že Osaka a Kjóto sú rovnaké ako hrášok. A pritom sú také odlišné, ako len dve mestá môžu byť.

Koniec

3*/ Nerozumný tkáč

Andrew Lang

3. diel zo 400

afganská poviedka, počet slov 590

Raz sa istý tkáč, ktorý si hľadal prácu, dal do služby k istému sedliakovi ako pastier.

Sedliak vedel, že tento muž je veľmi pomalý, a tak mu dával starostlivé pokyny, čo má robiť.

Nakoniec povedal: „Ak sa vlk alebo nejaké divé zviera pokúsi ublížiť stádu oviec, vezmi takýto veľký kameň,“ a zodvihol kameň spreď domu, „a hod' do neho niekoľko takýchto kameňov. On sa zľakne a odíde.“ Tkáč povedal, že rozumie, a vydal sa so stádom na lúky, kde sa celý deň páslo.

Popoludní sa náhodou objavil leopard a tkáč okamžite bežal domov, ako najrýchlejšie vedel, aby zobral kamene, ktoré mu farmár ukázal, a hodil ich po tom zvierati. Keď sa vrátil, celé stádo sa medzitým rozutekalo alebo bolo zabité. Keď sa farmár dozvedel, čo sa stalo, poriadne ho zbil.

„Či neboli na svahu kamene, že si sa pre ne rozbehol domov, ty hlupák?“ kričal. „Ty sa nehodíš na pasenie oviec. Dnes zostaneš doma a budeš sa starať o moju starú matku, ktorá je chorá. Možno sa ti podarí odohnať od nej muchy, ak nevieš odháňať divú zver od oviec!“

A tak na druhý deň zostal tkáč doma, aby sa staral o starú chorú matku farmára. Ako tá ležala vonku na lôžku, ukázalo sa, že muchy začali byť k nej veľmi dotieravé. Tkáč sa poobzeral po niečom, čím by ich odohnal. A keďže mu povedali, aby zdvihol najbližší kameň a tak odohnal divé zvieratá od stáda, pomyslel si, že tentoraz ukáže, ako šikovne vie poslúchnuť rozkazy. Preto vzal najbližší kameň, ktorý bol veľký a ťažký, a hodil ho na muchy; ale nešťastne zasiahol aj úbohú starú ženu. A potom, keďže sa bál farmárovho hnevu, utiekol a už ho v tom okolí viac nevideli.

Celý ten deň a celú nasledujúcu noc kráčal, až napokon prišiel do dediny, kde žilo veľa tkáčov.

„Vitaj,“ povedali mu. „Najedz sa a vyspi, lebo zajtra sa šiesti z nás vydajú hľadať čerstvú vlnu na tkanie a prosíme ťa, aby si nám robil spoločnosť.“

„Ochotne,“ odpovedal tkáč. Na druhý deň ráno sa teda sedem tkáčov vydalo na cestu do dediny, kde si mohli kúpiť, čo chceli. Cestou museli prejsť cez roklinu, ktorá bola nedávno plná vody, ale teraz bola celkom suchá. Tkáči však boli zvyknutí túto roklinu preplávať, a preto sa bez ohľadu na to, že tentoraz bola suchá, vyzliekli, uviazali si šaty na hlavy a pustili sa do preplávania suchého piesku a skál, ktoré tvorili dno rokliny. Takto sa dostali na druhú stranu bez väčšej ujmy ako odretých kolien a lakťov. A len čo sa dostali na druhý breh, jeden z nich ich začal počítať, aby sa uistil, že sú tam všetci. Spočítal všetkých okrem seba a potom zvolal, že niekto chýba! To každého z nich prinútilo počítať, ale každý z nich urobil rovnakú chybu, keď spočítal všetkých okrem seba, takže si boli istí, že jeden z nich chýba! Behali hore-dole po brehu rokliny, s obavami si mädlili ruky a hľadali stopy po svojom stratenom kamarátovi. Tam ich našiel istý farmár a spýtal sa ich, čo sa stalo.

„Bohužiaľ!“ povedal jeden z nich. „Sedem z nás vyrazilo z druhého brehu, ale jeden sa musel utopiť pri prechode, pretože sme zistili, že nás zostalo len šesť!“ Farmár ich chvíľu pozoroval a potom vzal palicu a každého z nich silno udrel, pričom počítal: „Jeden! dva! tri!“ a tak ďalej až do sedem. Keď tkáči zistili, že ich je sedem, boli farmárovi veľmi vdáční, pretože ho považovali za čarodejníka, keďže takto dokázal zo zjavnej šestky urobiť sedem. A potom sa pochabí tkáči vybrali spoločne ďalej.

Koniec

4*/ Traja zruční bratia

Bratia Grimmovci

4. diel zo 400

nemecká poviedka, počet slov 610

Kedysi dávno žil raz jeden muž, ktorý mal troch synov. Okrem domu, v ktorom býval, nemal vôbec žiaden iný majetok. Svojich troch synov miloval otcovskou láskou úplne narovna. Tak sa nevedel rozhodnúť, komu z nich po svojej smrti prenechá dom. Pritom nechcel uprednostniť ani jedného z nich. Dom nechcel predať, lebo patril jeho rodine už viaceré generácie, aj keď vtedy by mohol rozdeliť peniaze za dom medzi nimi rovnakým dielom. Napokon dostal skvelý nápad a povedal svojim synom:

„Musíte ísť do sveta, postarať sa o seba a naučiť sa nejaké remeslo. Ten, ktorý z vás vytvorí najlepšie majstrovské dielo, dostane po mne dom.“

Synovia boli celkom spokojní. Najstarší si želal stať sa kováčom, prostredný holičom, a najmladší majstrom šermu. Dohodli si termín, kedy sa vrátia domov, a vypravili sa na cesty.

I stalo sa, že každý z nich si našiel dobrého majstra, u ktorého sa mohol čo najlepšie naučiť svoje remeslo.

Kováč podkúval kráľovské kone a pomyslel si:

„Bezpochybne dom pripadne mne!“

Holič holil najdôležitejších mužov v kráľovstve a tiež si bol istý tým, že dom bude jeho.

Majster šermu počas šermiarskych duelov utržil veľa zásahov, ale zaľal zuby a nenechal sa tým odradiť. Pretože si pomyslel, že kto sa obáva úderov, nikdy nedostane dom.

Keď sa v dohodnutý čas títo traja bratia stretli doma, posadili sa a debatovali o najlepšej možnej príležitosti, ako by mohli preukázať svoje zručnosti. Práve vtedy bežal po dvore okolo nich zajac.

„Pozrite!“ povedal holič. „Tu prichádza niečo v pravý čas!“ Uchopil miskú a mydlo a medzitým čo sa k nim približoval zajac,

urobil penu. Potom ako zajac bežal v plnej rýchlosti, mu oholil fúzy bez toho, aby ho porezal, nejako zranil alebo mu skrivil čo i len jeden chl p na tele.

„To sa mi naozaj veľmi páčilo,“ povedal otec. „Ak sa tvoji bratia nevyhlasia čo najviac, dom bude tvoj.“

Veľmi skoro nato sa k nim zúrivo rýchlo viezol na koči jeden muž.

„Teraz, otče, uvidíš, čo ja dokážem urobiť!“ povedal kováč a vybehol za vozom. Koňovi odtrhol z kopýt všetky štyri podkovy, ako sa rútil dopredu v plnej rýchlosti, a podkul ho štyrmi novými podkovami bez toho, aby kôň čo i len trochu spomalil.

„Ty si veľmi šikovný chlapík!“ povedal otec. „Ovládaš veľmi dobre svoje remeslo, presne tak ako tvoj brat. Skutočne neviem, ktorému z vás dvoch prenehám dom.“

Vtedy sa ozval tretí syn:

„Otec, nechaj aj mňa ti niečo ukázať.“ Práve začínalo pršať. Vytiahol svoj meč a začal ním šermovať nad hlavou. Odrážal ním kvapky vody, ktoré pršali. Takže ani jedna z nich naňho nekvapla. Začínalo pršať oveľa viacej a silnejšie. Slabá prehánka sa premenila na hustú vodnú smršť. Ale on šermoval svojím mečom nad hlavou stále rýchlejšie a rýchlejšie. Odrážal ním všetky kvapky dažďa nad hlavou. Vôbec nebol mokrý, ale zostával suchý, akoby bol pod dáždnikom.

Keď to jeho otec uvidel, priam žasol a povedal:

„Ty si vytvoril najväčšie majstrovské dielo. Dom je tvoj.“

Obaja jeho bratia boli tiež spokojní, lebo jeho majstrovstvo bolo neprekonateľné. Tak ho tiež chválili. A keďže sa mali všetci traja radi, v dome zostali bývať spoločne a podarilo sa im speňažiť svoje remeselnícke znalosti, zručnosti a skúsenosti. Za krátky čas zarobili veľký kopec peňazí. Aj napriek tomu zostali bývať spolu, kde žili šťastne až do vysokého veku a staroby.

Keď už boli veľmi starí, jeden z nich ochorel a následkom toho zomrel. Ďalší dvaja za ním tak hlboko smútili, že čoskoro tiež ochoreli a zomreli. A pretože boli skutoční majstri svojich remesiel a naozaj sa mali celý život veľmi radi, ich uložili do toho istého hrobu. O ich menách sme sa dozvedeli až mnoho rokov po tom, čo sa stali tieto udalosti, z ich náhrobného kameňa.